

Materialle- samling

Referat af sektorårsmøde
tirsdag 8. oktober 2019

Velkomst

Sektornæstformand Berit Jakobsen bød de delegerede og gæsterne velkommen til dette årsmøde. Kom blandt andet ind på regeringens mærkesag om tidligere pension til udvalgte faggrupper, FOAs arbejde med tidligere tilbagetrækning m.m. og ikke mindst ros til det målprogram, som skal behandles på kongressen de næste dage – det afspejler ligeværdige medlemsgrupper og for Kost- og Servicesektoren passer det som 'hånd i gummihandske'.

Herefter blev 'Når jeg ser et rødt flag smælde' sunget.

1. Formalia

Valg af dirigent og tilforordnet

Årsmødet fulgte sektorbestyrelsens forslag om Nina Banerjee og Kasper Manniche.

Nina takkede for valget og tog over.

Konstaterede, at mødet er lovligt indvarslet ved mail 28. juni 2019. Oplyste, at opstilling til sektorbestyrelsen – både ordinære pladser, samt suppleanter er ved mødets start – så det er NU. Men kan oplyse, at det bliver spændende.

Gennemgik herefter de materialer, som de delegerede har fået tilsendt samt indholdet i de udleverede kuverter.

Forsamlingen blev gjort opmærksomme på, at mødet optages.

Kunne konstatere, at der er 45 stemmeberettigede tilstede. Og det er jo godt at vide det nøjagtige tal, når vi senere skal igennem valgpunktet.

Forslag til stemmeudvalg:

Sektorbestyrelsen har følgende forslag til stemmeformand/Maria Haladyn og de 4 stemmetællere: Sussie Brizarr, Lise-Lotte Christensen, Andreas Lyng Petersen og Gitta Kørschen. Årsmødet tilsluttede sig dette.

Sektorårsmødet godkendte herefter dagsorden for mødet.

Godkendelse af forretningsorden:

Sektorbestyrelsen har følgende 2 ændringsforslag til forretningsordens § 4:

- ændring af antallet af suppleanter for de ordinære pladser, så det følger antallet af de ordinære pladser – altså forslag om valg af 3 suppleanter i stedet for 2.
- at det tilstræbes, at kandidater har forankring i en lokal FOA-afdeling – dette for at sikre bestyrelsesmedlemmet et bagland.

Forslagene blev sat til afstemning hver for sig og blev begge vedtaget.

Derefter blev den samlede forretningsorden vedtaget.

2. Beretning

Sektorformand Pia Heidi Nielsen og sektornæstformand Berit Jakobsen afviklede den mundtlige beretning sammen.

Den mundtlige beretning kan ses i **bilag 1**

Fra debatten

- Selvom vi har fået en ny regering, så er der brug for genopretning af tidligere skader, herunder tidligere tilbagetrækning/efterløn. Udfordringer på de enkelte hospitaler om prioriteringer – eks. økologi vil alle have, men betale det, som det koster er en anden snak. Alt for meget kontrol selv om regeringen vil det til livs – vi skal have tilliden til medarbejderne og deres faglighed tilbage. Djøf'ernes regneark fylder alt for meget uden hensyntagen til de kerneydelser, der skal løses bedst muligt. Lokalløn er stadig ikke velegnet til det offentlige arbejdsmarked. Vi skal have uddannelse, men vi skal også have mere i løn for uddannelse. Udfordringer med at få organiseret medarbejderne. Au pair-området er et arbejde og skal derfor behandles derefter.
- Partipolitik hører måske mere til på kongressen og det nære faglige hos os på årsmødet.
- Dejligt, at klimaet indgår så markant i beretningen, men når klimatiltag skal iværksættes på en enkelt arbejdsplads, er der sjældent afsat tid nok til implementeringen. Vi burde måske sætte os nogle mål for dette som anbefaling til arbejdspladserne.
- Pensionstilhørsforholdet skal ikke være afgørende for forhandlingsadgangen/-retten – det skal der altså gøres noget ved. Brug for meget mere støtte fra PenSam – medlemmer står indplaceret forkert. Rekruttering til serviceassistentstillinger er en stor udfordring – rigtig mange ufaglærte.
- Vi skal arbejde for obligatoriske madordninger i institutionerne – der sker pt. en skævvridning mellem dem, der har råd og dem, der ikke har... Overenskomst: Vores vigtigste krav må være, at lønstigninger skal ske i kroner og ikke i procenter. Lokalløn er det værste skrammel, vi har fået indført. Forsøger at forhandle sammen med de øvrige faggrupper på arbejdspladsen, som skal sikre alle grupper. Udfordringen med pensionstilhørsforholdet skal ind på forhandlingsbordet ved den kommende overenskomst. Uddannelse sikrer bredere arbejdsopgaver, som også kalder på noget efteruddannelse.
- Organisering – hvis vi hver især går hjem og finder 2 nye medlemmer (det er jo overskueligt), så vil det batte. PenSam og Pensiondanmark skal altså ikke være en spiller, ift. hvem der har forhandlingsretten på området – det er jo helt sort.
- Ønske om, at samfundsforhold og politiske drøftelser indgår i uddannelserne. Altså noget om hvad det er for et arbejdsmarked, de skal ud på og hvilke elementer, der styrer de vilkår, man er udsat for.
- Organisationsprocenten som fremgår i pjecen 'Værd at vide om medlemstal' for serviceassistenter er misvisende, da der jo er tale om en fællesoverenskomst med 3F. Det samme må også gøre sig gældende for andre faggrupper i andre sektorer.

Respons

Skønt ny regering, er der fortsat udfordringer – alene genopretningen vil koste mange penge og tage tid, men vi har en tro på, at det vil gå den rigtige vej.

Mere tillid mindre kontrol – ja tak.

Kommuner og regioner har afprøvet udlicitering og konstateret, at det ikke var godt nok og har taget det tilbage. Dog har de 'glemt' den tidligere økonomi inden udliciteringen og derfor oplever vores medlemmer ikke de store løft, når opgaven tages hjem igen.

Det arbejdspladsnære skal fylde i sektoren.

Ift. hygiejne skal vores medlemmers kompetencer i spil – det skal vi arbejde for, og det skal den enkelte ansatte spille ind med.

Kæmpe udfordring med at få bragt orden i forhandlingsretten og pensionsforhold – det skal vi ud af ... Derfor er det også med i beretningen. At det enkelte medlem ikke står rigtig indplaceret i PenSam, bliver synligt, nu hvor der skal vælges til forbrugergrupperne – det er bare ikke godt nok. Selvfølgelig skal det løses!

De gode erfaringer og historier, om hvordan man kan arbejde med lokal løndannelse, skal vi have udbredt – dér hvor fællesskabet løfter.

Der har været afholdt en uddannelsesdag for sektorformænd/-ansvarlige, hvor der er aftalt et tættere samarbejde mellem den centrale sektor og de lokale uddannelsesansvarlige for sektorens uddannelse.

Der er voldsomt brug for organisering – vi er udfordret af fællesoverenskomsten med 3F. Der bør ske et eftersyn af vores materialer ift. det.

Ønsket om mere politik i uddannelsen bør ikke begrænses til dette, men også på eks. TR-uddannelsen.

I forbindelse med arbejdet i juryen for de økologiske køkkenroser, har sektoren spurgt til, hvor meget der er sat af til implementering – der er ikke afsat midler.

Tak for de mange kommentarer.

Hermed blev beretningen enstemmigt godkendt.

3. Målprogram

Det udsendte forslag til målprogram fik lidt flere ord med på vejen af sektorformand Pia Heidi Nielsen. Se **bilag 2**

Ingen havde behov for at debattere forslaget.

Årsmødet godkendte målprogrammet enstemmigt.

4. Indkomne forslag

'Nye handlinger og strukturer' fremsat af sektorbestyrelsen.

Pia Heidi Nielsen begrundede forslaget – ønsket om nytænkning på området har været der længe, og der har været nedsat en arbejdsgruppe og en referencegruppe med repræsentation fra faggrupperne. Ønsket om den røde tråd har været omdrejningspunktet for arbejdet og forslaget. Indførelse af faggruppekoordinatorer, som knyttes til udvalgte sektorbestyrelsesmøder, har været vigtigt.

Fra debatten

- Sætter stor pris på, at faggrupperepræsentanter kan mødes på tværs af landet, men ikke nødvendigvis enig i, at det er antallet af deltagere der giver succes. Derudover har serviceassistenter i henholdsvis kommuner og regioner ikke nødvendigvis de samme udfordringer. Mener ikke at faggruppekoordinatorer skal arbejde med overenskomstæssige forhold – det ligger lokalt. Altså ansvaret skal ligge der, hvor kompetencen er. Det fortjener dog, at vi afprøver det så godt, at der er indbygget en evaluering – husk, at denne evaluering skal have afsæt i, hvordan det styrker arbejdet ift. medlemmerne.
- Ikke sikker på, at det er det rigtige, men er sikker på, at vi bliver nødt til at prøve noget nyt. Og det handler jo ikke kun om faggruppelandsmødet, men også arbejdet mellem ...
- Bekymring for den fornødne tid til koordinatorfunktionen – vi skal sikre noget frikøb.
- Diskussionen om frikøb ligger lokalt – her er der tale om, at koordinatorer selvfølgelig får løn, når de kaldes ind.
- Ærgerlig over, at det handler mere om frikøb end om indholdet.
- Vil bare vide om afdelingen får en ekstra udgift.
- Bekymret for tidsforbruget for koordinatoren. Målet er at få kvalificeret faggrupperne og sektoren frem mod en eventuel strukturkongres, hvor vi må forvente at blive presset.
- Faggruppelandsmødet har altid været inspirerende. Fagbladet kunne være med til at løfte kendskabet til faggruppelandsmøderne.
- Måske skulle man sætte det på standby og afvente strukturkongressen.

Respons

Den centrale sektor ved godt, at det kan være svært at få fri til fagligt arbejde. Der er sikret, at der er afsat ressourcer til opgaven.

Ændringsforslag: følgende sætning tilføjes efter linje 100: Den centrale sektor afholder udgifterne i forbindelse med faggruppekoordinatorens opgaver.

Dette ændringsforslag blev vedtaget med 42 stemmer for, 1 imod og 2 undlod.

Dette indarbejdes.

Herefter blev det samlede forslag sat til afstemning: Vedtaget. Og det nye samlede dokument er **bilag 3**

5. Valg

Sektorformand

Pia Heidi Nielsen

Sektornæstformand

Berit Jakobsen

3 ordinære sektorbestyrelsesmedlemmer

4 kandidater til 3 poster. Angivet med * er valgt:

Gitte Yvonne Møller (KLS) – 21 stemmer

Steen Andersen (FOA Nordsjælland) – 40 stemmer *

Bo Bergstrøm (FOA Odense) – 38 stemmer *

Inge Holk Rasmussen (FOA Århus) – 36 stemmer *

3 suppleanter

4 kandidater til 3 poster. Angivet med * er valgt:

Leila Vorm (FOA Herning) – 32 stemmer * - 3. suppleant

Line M. Sørensen (FOA Århus) – 41 stemmer * - 2. suppleant

Tina Pedersen (FOA Frederikssund) – 43 stemmer * - 1. suppleant

Gitte Yvonne Møller (KLS) – 19 stemmer

Region Nordjylland

Svend Jensen (FOA Vendsyssel)

Suppleant: Anette Seidler (FOA Vendsyssel)

Region Midtjylland

André Nørlund Vangsgaard (FOA Randers)

Suppleant: Ulla Warming (FOA Århus)

Region Syddanmark

Susanne Johannsen (FOA Esbjerg)

Suppleant: Torben Holmager (FOA Esbjerg)

Region Sjælland

Diana René Larsen (FOA Vestsjælland)

Suppleant: Elene Munkholm (FOA Køge)

Region Hovedstaden

Yee Mei Yip Bargejani (Mimi) (KLS)

Suppleant: Irene Holmstrøm (KLS)

HB-medlem

Steen Andersen (FOA Nordsjælland)

HB-suppleanter

1. suppleant: André Vangsgaard (FOA Randers)

2. suppleant: Bo Bergstrøm (FOA Odense)

6. Afslutning

Pia takkede for valget og glæder sig til arbejdet i den nye sektorbestyrelse. Tak for debatterne.

En stor tak til Gitte, som ikke opnåede genvalg og også tak til Ismail for hans tid i sektorbestyrelse.

Nu skal vi i arbejdstøjet – allerede i morgen – hvor kongressen går i gang.

Målprogrammet og 'Nye handlinger og strukturer' skal foldes ud og tages i brug – sektorbestyrelsen går i gang med målprogrammet i november sammen med de konsulenter, som er tilknyttet sektoren i forbundet. Og på faggruppelandsmødet i januar skal der vælges nye faglige udvalg og faggruppekoordinatorer. Vi glæder os til at komme i gang.

Tak til dirigenterne og stemmetællerne.

Også tak til gæsterne.

Kom godt hjem alle sammen.

Bilag 1

Den røde tråd

Velkommen til sektorårsmøde i vores fælles sektor – Kost- og Servicesektoren.

Jeg har glædet mig specielt meget til sektorårsmødet, som er det første for mig som sektorformand.

Jeg er glad for, at jeg har fået lov til at videreføre **den røde tråd** i sektorens arbejde.

Der er en rød tråd, der har løbet gennem vores fag, siden det blev en profession at gøre rent, vaske tøj og lave mad.

Marie Christensen var den stærke kvinde, der i starten af forrige århundrede samlede og organiserede tjenestepigerne og sidenhen husmoderafløserne for at sikre dem ordentlige løn- og arbejdsforhold.

Det er interessant at se tilbage på, at tjenestepigernes første fane havde 3 håndbroderede symboler:

Mælkebøtten for de oversete og upåagtede * Svalerne for budbringerne * Hestesko for håbet og lykken – det er jo 3 symboler, som stadig er relevante for vores arbejde.

Siden er tråden ført videre af mænd og kvinder, som har arbejdet med alle de fag, der er en vigtig forudsætning for vores velfærdssamfund.

Det centrale mål er at sætte sektorens faggrupper på den politiske og samfundsmæssige dagsorden, så de opnår den anerkendelse og respekt, som de fortjener.

Mange resultater er skabt, siden Marie organiserede tjenestepigerne, men vi er langt fra i mål.

Vi lever i en tid, hvor vores velfærdssamfund er udfordret på rigtig mange måder.

Fællesskabet om at skabe et godt samfund, hvor solidaritet med de svageste og en fast tro på, at de brede skuldre skal bære, er alle sammen værdier, som har været nagelfaste.

Men meget tyder på, at de værdier nu er under forandring – og ikke til det bedre.

Hverdagen har de sidste 10 år været konstante besparelser med faste procentvise nedskæringer og reelle serviceforringelser.

Det er den nulvækst, der har været pålagt kommuner og regioner de sidste mange år, der har betydet, at vi i dag ikke kan løse serviceopgaverne på en tilfredsstillende måde.

Med den nye regering ser det ud til, at der bliver ekstra penge til flere ældre, børnene m.v. Men der vil gå flere år, før regningen for de sidste 10 års rundbarbering af velfærden er rettet op.

Aldrig har vores samfund været så rigt, men alligevel er uligheden steget markant, og solidariteten med de svageste er krakeleret.

Personalereduktioner er den ene gang efter den anden sat på dagsordenen.

Der kan *ikke* løbes stærkere, end der allerede gøres i dag.

De nye supersygehuse, som er ved at blive bygget eller er færdige, er i den grad udfordret på økonomien, så der må tænkes i meget kreative baner.

Det er vigtigt, at Kost- og Servicesektorens faggrupper inddrages i beslutningerne. De ved om nogen, hvad der er behov for, og hvad der er praktisk i forhold til indretning af inventar, lys, vaske, rengøringsartikler, linned, omklædningsrum, køkken, klimabaserede tiltag og meget mere.

Tilbage i dette forår så vi i Københavns Kommune, at rengøringspersonalet på skoler og daginstitutioner blev varslet besparelser for næsten 47 millioner kroner – det var helt ude af proportioner. Deres begrundelse er effektiviseringer, såsom indførelsen af mikrofiberklude og et nyt 'behovsbaseret' rengøringsprogram.

Alligevel påstår Københavns Kommune, at der ikke vil ske serviceforringelser som følge af overgangen til det behovsbaserede rengøringsprogram eller som følge af, at man vil spare 20,7 millioner kroner ved at bruge en anden type klud.

Konsekvensen er, at timerne forsvinder for medarbejderne - op mod 450 medarbejdere blev enten varslet ned i tid eller afskediget. Det er timer, som indtil nu er blevet brugt på at sikre den bedst mulige hygiejne og rengøring på skoler og daginstitutioner i kommunen.

Det er helt uhørt!

Når man fx udliciterer i kommunerne eller indfører Facility Management og forudsætter store besparelser på både plejecentre, skoler og hospitaler, sker det, fordi det på papiret ser ud som en billigere løsning. Men man behøver ikke at være matematiker for at regne ud, at det er billigere af en eneste grund. Kommunens eller regionens besparelser og den private udbyders mulighed for profit ved udliciterede opgaver hentes ved, at medarbejderne skal løbe hurtigere. Arbejdstakten sættes op. Det bliver dyrere for samfundet, og det har store personlige og sociale omkostninger for den enkelte.

Overenskomst

EU har fået en stor indflydelse på vores medlemmers arbejdstid og arbejdsvilkår på godt og ondt. Mange af de retssager, der føres i EU-regi, har konkret betydning for medlemmernes arbejdsmiljø og arbejdstid.

Senest er det dommen fra 14. maj i år om hviletid og 48-timersreglen.

I kongresperioden har vi været gennem overenskomstforhandlinger – både på det private område og på det offentlige område. Det er et stort arbejde, som både medlemmer, tillidsvalgte og afdelinger gør for at indsamle og indhente krav.

I årsmødeavisen fortæller Mona Striib om de vigtige forhold ved OK18, som blev helt speciel med musketereden, ligesom fællesskabet og solidariteten var i højsædet på tværs af de faglige organisationer. Vi kom til forhandlingsbordet i Forligsinstitutionen, uden at der var aftalt en økonomisk ramme.

Er det holdbart i længden?

Det helt særlige ved den danske model er, at den bygger på frivillige aftaler mellem arbejdsgivere og arbejdstagere. Det betyder, at staten og Folketinget sjældent griber ind, og at der bl.a. derfor ikke er nogen lov om mindsteløn i Danmark. Det aftales mellem arbejdsgivere og fagforbundene, når der forhandles overenskomst.

En af grundstenene i den danske model er retten til at strejke og lave blokader fra arbejdstagerside og retten til lockout og boykot på arbejdsgiverside.

Målet med disse midler er at motivere parterne til at finde en løsning.

Vi tror på fællesskabets styrke, og er hermed med til at finde løsninger for alle.

De næste overenskomstforhandlinger nærmer sig, og vi er klædt godt på til at hæve lønnen – i kroner og øre – og forbedre arbejdsforholdene for medlemmerne, så de magter et arbejdsliv i en fuldtidsstilling uden at blive slidt ned før tid.

I sektoren kan vi af de mange lokallønsstatistikker, der er udfærdiget, se, at vi sakker gevaldigt bagud. For at løfte sektorens medlemmer er fællesskabet nødt til hjælpe til. Vi kan ikke gøre det alene.

Vi må sige til hinanden: 'Hvilke redskaber virker ude i det ganske land?', 'hvilke strategier er lagt?', og så tage afsæt i de gode historier – dem, der virker.

Det bliver spændende at se, hvad det fører os frem til.

Det er vigtigt at understrege, at en af de helt store udfordringer i de overenskomster, som er fælles med 3F, er, at forhandlingsretten er knyttet op på valg af pensionsselskab og ikke valg af den faglige organisation.

Det skal vi have gjort noget ved nu – det kan ikke vente.

Udfordringerne på overenskomstområdet er mange, men vi har godt fat i den røde tråd.

Hygiejne

I årsmødeavisen fortæller både Lars Münter fra Rådet for Bedre Hygiejne og Elsebeth Tvenstrup Jensen fra Statens Serums Institut om vigtigheden af en god infektionshygiejne. Vi ved, at mere end 3.000 mennesker hvert år dør af en sygehuserhvervet infektion – det er rigtig mange.

Mange af sektorens medlemmer udfører det arbejde, der er så vigtigt for, at vores sundhedssystem kan levere på et højt niveau. For at det kan lade sig gøre, kræver det både økonomi og en høj faglighed.

Faglighed kan lyde som et luftigt begreb. Men at have fagligheden med, indebærer blandt andet, at man både er engageret i og kvalificeret til den opgave, man udfører.

Engagementet fejler ikke noget. Medlemmerne i Kost- og Servicesektoren er loyale medarbejdere.

Og mange af dem er også veluddannede.

Serviceassistentuddannelsen er en moderne uddannelse, der er målrettet til de arbejdsopgaver, der er i et moderne samfund. Det handler bl.a. om udfordringer som sygehusinfektioner med multiresistente bakterier, der især truer syge børn og immunsvækkede ældre.

Den udfordring skal mødes med infektionsforebyggende – og grundig hygiejne, som bryder smitteveje og forebygger infektioner.

Det kræver kompetencer – og tid til at udføre opgaverne. Et godt velfærdssamfund kendes – også – på sit uddannelsesniveau. Og for den enkelte medarbejder betyder uddannelse anerkendelse, selvrespekt og arbejdsglæde.

Vi fortsætter samarbejdet om at have fokus på den kommunale velfærd og sammenhængen med hospitalerne.

Helt tragisk hørte vi i nyhederne torsdag 5. september om 2 dødsfald i dagtilbud, hvor 2 børn var smittet med en E. Colibakterie VTEC, som er en meget sjælden tarmbakterie. Det viser, at der er behov for et øget fokus på hygiejne – både i køkkenerne, toiletter, fællesarealer og på håndhygiejnen generelt.

Vi støder alle på den opfattelse, at alle kan gøre rent, og at det at gøre rent bl.a. på et hospital ikke kræver særlige faglige kompetencer. Det er ikke korrekt.

Hygiejnisk hospitalsrengøring, hvor målet på effektiv vis er at afbryde smitteveje og at forebygge infektioner, forudsætter en stor faglig indsigt og faglige kompetencer.

Og som servicemedarbejder er du ofte meget tæt på patienterne, hvorfor der også stilles krav til kommunikation og patientoplevels kvalitet.

FOAs vejledning om hygiejnisk hospitalsrengøring blev præsenteret på en konference, som Rådet for Bedre Hygiejne afholdt i starten af marts måned i år. Konferencens emne var Hygiejne – fra politik til praksis.

På konferencen omtalte FOA-vejledningen, og den blev taget godt i mod. I dag bruges den i undervisningen på AMU-centrene.

Der er også et stort behov for at se på hygiejne ude i primærsektoren. Mange kommuner har store udfordringer her.

Vi er netop startet et samarbejde med Køge Kommune.

Vi har haft de første møder med Servicekorpset i Køge, som leverer forskellige serviceydelser til borgere på plejehjem, rehabiliteringscentre samt i borgernes eget hjem.

Tilbage i 2015 udarbejdede sektoren og Servicekorpset i et tæt samarbejde 'Ældre KViK', og det er den, vi vil revidere med udgangspunkt i de Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer, som er udarbejdet af Statens Serum Institut.

Vi lægger samtidig et politisk pres for at få vedtaget en koordineret indsats om hygiejnen mellem regioner og kommuner. Embedslæger og kommunale hygiejnesygeplejersker har sammen med sektorens faggrupper en vigtig rolle her.

Vi skal derudover stille krav ved udbud af rengøring, som de private firmaer vinder, at de skal levere den samme indsats i forhold til en høj hygiejne, ligesom de skal indgå i et tæt samarbejde med kommuner/regioner om rådgivning og vejledning om hygiejne samt stille krav til uddannelse.

Vi ved, at genindlæggelser koster samfundet dyrt, ligesom det koster for den enkelte borger.

Målet er, at vi skal have koordineret indsatsen om hygiejnen mellem sygehuse, sundhedscentre, plejehjem, borgerens eget hjem, skoler, daginstitutioner samt sociale bosteder og meget mere.

I august hørte vi en klar advarsel i dagspressen om den multiresistente bakterie VRE (vi kender allerede MRSA), som nu var flyttet fra sygehuse i Østdanmark til sygehuse i Vestdanmark.

VRE er en tarmbakterie og MRSA er en stafylokokbakterie, som findes på hud og slimhinder.

Når patienter udskrives til eget hjem og plejecentre, før de er færdigbehandlede, vil det også stille nye krav til bl.a. serviceassistenter og andre medarbejdere i kommunerne i forhold til de serviceopgaver, som er patient- og borgerrettede.

Logistik, patient – og borgerrettede opgaver, infektionshygiejne og tøjvask samt mad og måltider – bl.a. tilberedt med indsigt i småt spisende syge og ældre.

Det er sektorens medlemmer, som bl.a. arbejder i køkkener, på hospitaler, plejehjem, vaskerier, bosteder og i daginstitutioner, der i det daglige sikrer, at alle disse udfordringer løses med et godt og sundt sikkerhedsnet under de borgere, der har brug for hjælp.

Ifølge WHO er det ikke længere kræft, vi skal frygte om 15-20 år, men mangelfuld hygiejne og de multiresistente bakterier.

Projektet med øget fokus på håndhygiejne i Mariagerfjord Kommune understreger, hvordan et simpelt fokusskifte kan nedsætte antallet af urinvejsinfektioner hos ældre borgere med 80 %, og dermed også antallet af genindlæggelserne til hospitalet.

Vi har skrevet høringsvar til Sundhedsstyrelsen, da de sendte Håndbogen om hygiejne og miljø i dagtilbud i høring.

Den nye udgave fokuserer alene på Sundhedsstyrelsens ansvarsområde, nemlig hygiejnens og miljøets betydning for barnets sundhed og trivsel. Ved at tage så vigtige anbefalinger ud, mindsker man, efter vores opfattelse, ikke risikoen for spredning af smitteveje eller forebygger infektioner. Tværtimod.

De Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer fra Statens Serum Institut fastslår, at rengøring er en del af patientbehandlingen, hvorfor rengøringsindsatsen er et ansvarsfuldt erhverv, der kræver respekt og anerkendelse – fuldt på højde med øvrige faggrupper på fx et hospital, plejecenter, sundhedscenter.

Det syn på rengøringsindsatsen skal fortsat føres ud i virkeligheden.

Mad og Måltider

Mad og måltider, ernæring og sundhed er højaktuelle emner i befolkningen. Aldrig har så mange danskere talt så meget om, hvad de spiser, hvornår og hvor meget.

Generelt har vi på blot en halv snes år fået en meget større viden om ernæring og en stor bevidsthed om betydningen af det, vi putter i munden. Sektorens faggrupper i køkkener og kantiner har en høj faglighed. Artikler i ugebladene, tv-programmer, youtubere og bloggere lancerer kure og gode råd. Mange følger dem. Vi ser økologien, reduktion af madspild, klimavenlig emballage og bæredygtighed buldre frem. Heldigvis.

Set i lyset af denne kæmpe opmærksomhed er det derfor også grotesk, hvor lidt vi interesserer os for den helt basale sundhed.

Der er 2 modsatrettede tendenser: En stigning i antallet af overvægtige ældre og en stigning i underernærede, plejekrævende ældre.

For de ældre der får brug for hjælp, handler dårlig ernæring ofte om, at lysten til at spise svinder.

Og det er måske ikke så mærkeligt, hvis maden laves et fjernt sted, ankommer i plastik og er uden farve og smag.

Vi kender alle sammen den sult og forventning, der vækkes ved lydene fra køkkenet og ikke mindst duften af madlavning.

Det er et problem, at kost og ernæring er blevet ofret på effektivitetens alter. Mange plejehjemskøkkener er blevet til modtagekøkkener, og i planlægningen af de nye supersygehuse har man ikke den store opmærksomhed på sammenhæng mellem sundhed, livskvalitet og ernæring!

Det er meget foruroligende.

Der er rigtig meget fup og fakta, når vi taler om mad og måltider, sundhed og trivsel.

Mange husker tilbage, da vandkuren blev lanceret af youtubere og bloggere. Mange hoppede med på den, og ulykkeligvis var der en enkelt, der døde efter benyttelse af kuren.

I det daglige har vi drøftet, at der er rigtig mange, der følger de kendte, men hvad er fup og fakta, og hvad er der evidens for? Derfor har vi i FOA besluttet at tilslutte os kodekset for god sundhedsformidling.

De medlemmer, der arbejder med mad til de små børn i daginstitutionerne, har også et dybt kendskab til, hvad kosten betyder for menneskers udvikling hele livet.

70 % af den mad børn spiser, får de i daginstitutionen. Sektorens køkkenansatte og kantineledere arbejder efter de officielle kostråd og kostanbefalinger.

Netop Fødevarestyrelsen er en vigtig samarbejdspartner for sektoren.

Er madordninger i daginstitutionerne vigtige? Det er ikke så svært at forstå, at små børn, som skal vokse og blive sunde voksne, skal bruge energi til at lege, lære, vokse, trives. Det er dét, madordninger i daginstitutionerne sørger for. Madordningerne leverer de byggesten, børn har brug for, og lærer dem kostkultur og gode madvaner. Kostordninger i daginstitutionerne er også med til at udligne nogle af de sociale skel, som også her bliver dybere.

Og her kan man måske rette en lille smule op på den udvikling, der betyder flere fattige familier og børn.

En kostkultur, der skaber sunde børn, som senere bliver sunde voksne, må være en god – og rimelig billig – investering!!!

De medlemmer, der er ansat i daginstitutionernes køkkener, er på valg hos forældregruppen hvert andet år. Der er faktisk kun 2 kommuner, der har obligatorisk madordning.

Det er ikke i orden. Ikke alene betyder det, at deres arbejdsliv er usikkert og overladt til forskellige forældregruppers syn på mad til børn. Det betyder, at fx planer om at omlægge til økologi, ikke kan blive særligt langsigtede.

Det er tosset, fordi daginstitutionerne er et fint sted at starte, hvis vi gerne vil leve i et mere bæredygtigt velfærdssamfund i fremtiden.

I sektoren skal vi fortsat arbejde for at skabe opmærksomhed om kostens store betydning for os alle sammen gennem hele livet. Børn som ældre eller fra vugge til grav.

Maddagen, der afholdes hvert år i september, var også i år en stor succes. Over 30.000 børn i over 300 institutioner fremstillede og spiste blandt andet dejlig kartoffelsuppe med tilbehør.

Den tidligere regering kom i august 2018 med et af deres mange strategier på dette område. Det handlede bl.a. om, at der er mange overvægtige børn, unge og ældre, der koster samfundet dyrt bl.a. på grund af følgesygdomme såsom diabetes, hjertekarsygdomme med forhøjet blodtryk, men også ensomhed og mistrivsel. Indsatsen bliver med fokus på mad, måltider og sundhed.

Kost- og Servicesektoren har sagt, at det bl.a. handler om sund kost, men det kan ikke stå alene. Ensomhed, underernæring og det sociale fællesskab er vigtige elementer at have med.

Måltidspartnerskabet er som konsekvens af oplægget blevet til Rådet for sund mad, som vi er en del af. Vi er ved at finde frem til hvilke projekter, der skal være under det nye råd, men det tegner godt. Der er fokus på, at mad og måltider er vejen til en sund velfærd.

Vi ønsker, der kommer fokus på mad og måltider i dagtilbud, på skoler og på efteruddannelsessteder, sociale bosteder, plejecentre, borgerne i eget hjem, fokus på underernæring samt fokus på kosten på sygehusene.

Madens Folkemøde på Lolland i maj 2019 var det første af sin art, og her havde vi en stand sammen med Pædagogisk Sektor. Vi havde en paneldiskussion om børns adgang til frisk og sund kost i dagtilbud og på skoler. Et supergodt arrangement, og på FOAs stand satte vi fokus på de 5 grundsmage.

Køkkenfaggruppen havde lavet marmelader af hhv. økologisk appelsinskal og rabarber fra daginstitutionens egen køkkenhave. Det gik rent ind.

Vi havde stor interesse fra alle – skoleelever, efterskoleelever, beboere fra bosteder, små som unge, forældre og ældre. Alle kunne forholde sig til de forskellige grundsmage. FOAs faggrupperepræsentanter fortalte om grundsmagene.

Sektoren vil arbejde for at have en kontant fokus på de køkkenansattes vilkår i alle køkkener.

Vi vil fortsat have fokus på den årlige maddag, deltagelse på Madens Folkemøde samt mad og måltider til de unge, ældre, syge, handikappede og svage borgere.

Berit tager over

Arbejds miljø

Kemi og vådt arbejde har i mange år været et kæmpe problem for sektorens medlemmer. Det er ikke et problem alene for sektorens medlemmer, men et problem der giver genlyd i hele forbundet.

Der er sket en fordobling over de sidste 10 år i anmeldte hudsygdomme. Hudsygdomme er den hyppigst anerkendte arbejdsbetingede lidelse. De udgør ca. 1/3 af alle anmeldte arbejds-skader.

Det er et vanvittigt højt antal.

I perioden siden sidste årsmøde har vi haft emnet på dagsorden på sidste års arbejds miljøkonference, og igen i år har vi behandlet kemi og vådt arbejde på den årlige arbejds miljøkonference.

Vi lancerede en film om vådt arbejde og kemi, hvor blandt andet Glostrup Hospital fortæller om deres indsats i forhold til vådt arbejde og kemi, og hvor professor Jeanne Duus Johansen giver et bud på, hvilke indsatser, der er vigtige ude på arbejdspladserne.

Se filmen og vis den for jeres kollegaer og hent inspiration til at forbedre tallet for anmeldte hudsygdomme. Hvilke konkrete indsatser vi kommer til at arbejde med i den kommende kongresperiode, er lidt uklart endnu, da vores indsatser skal koordineres med forbundets indsatser, men sidder der nogen her i dag, som har en god idé, så sig frem.

Trivsel

Trivslen på vores arbejdspladser er under kraftig beskydning fra alle sider. Det er min påstand, at mistrivsel medfører et alt for højt sygefravær på vores arbejdspladser. Mistrivslen handler om ledere, der har alt for travlt og ikke har tid til at være til stede.

Men den 'gode' trivsel handler også om den gode tone, om medindflydelse og medbestemmelse, godt kammeratskab.

Og ikke mindst handler trivsel om at kunne udføre sit arbejde med høj faglighed, at kunne gå hjem fra arbejde og sige 'i dag gjorde jeg en forskel' samt at kunne kigge sig selv i spejlet og sige, at i dag kan jeg gå hjem uden ondt i maven, fordi arbejdet er udført kvalitetsmæssigt korrekt.

Desværre oplever vi alt for mange medlemmer, som ikke er glade for at gå på arbejde. I årsmødeavisen kommer vi med nogle eksempler på, hvordan vi kan være med til at skabe arbejdsglæde på arbejdspladserne.

En ting er sikkert! Arbejdsglæde skabes ikke bag et skrivebord eller til en overenskomstforhandling. Arbejdsglæden er et fælles anliggende ude på arbejdspladserne, som vi alle har et ansvar for. Og det gælder ikke mindst ledelsen.

Tempo, arbejdstakt og arbejdspress er 3 årsager til, at vi bliver udbrændte, nedslidte og stressede.

Det er ikke uden grund, at rigtig mange af vores medlemmer frygter, at de ikke kan holde til at være på arbejdspladsen et langt arbejdsliv.

Et arbejdsliv, der kun er blevet længere på grund af den nye tilbagetrækningsreform.

Hvem forestiller sig en husassistent rengøre det, der svarer til 17 parcelhuse som 72-årig, eller serviceassistenten forflytte tunge patienter som 70-årig, eller køkkenmedhjælperen vaske op efter 500 patienter som 69-årig?

Det kan vi vist alle blive enige om, at det ikke er rimeligt.

Men alligevel er det den barske virkelighed.

FOAs medlemsundersøgelse i juni 2019 om arbejdstempo, bemanning og stress viser:

- at 59 % af FOAs medlemmer i meget høj grad eller i nogen grad føler sig stressede, og hovedforklaringen er medlemmets arbejde.
- at 71 % af FOAs medlemmer oplever, at arbejdsmængden er vokset inden for de seneste 2 år.
- at 20 % af FOAs medlemmer, inden for de seneste 2 år, har været sygemeldt med stress. I 2017 var tallet 12 %.
- at 72 % af sektorens medlemmer oplever, at det er nødvendigt at holde et højt arbejdstempo, hvis de skal udføre deres arbejde tilfredsstillende.

Det er derfor et vigtigt indsatsområde for FOA i de kommende år at arbejde for en seniorpension, som sikrer de medlemmer, der har arbejdet et langt arbejdsliv og er blevet nedslidte, har nogle gode muligheder for tilbagetrækning.

Der er altså forskel på, hvor slidt man er, om man har været på arbejdsmarkedet, siden man var 15 år og har arbejdet med hårdt fysisk arbejde, eller først er kommet på arbejdsmarkedet som 30-årig efter at have læst og så lander bag et skrivebord.

Så en seniorpension vil blive hilst velkommen, hvis det sker på ordentlige vilkår. Det skal blive spændende at følge de politiske beslutninger den kommende tid.

Men det er ikke nok at indføre en seniorpension for de nedslidte.

Vi skal arbejde for at skabe job, vi kan holde til i et langt arbejdsliv uden nedslidning. Job som vi kan forsvare at give videre til vores børn og børnebørn.

I sidste kongresperiode har vi arbejdet for at få udarbejdet en pjece om, hvad arbejdsmiljørepræsentanter fra andre faggrupper end vores, men som repræsenterer vores faggrupper, skal være særligt opmærksomme på.

Det er vores opfattelse, at det giver problemer ude på arbejdspladserne, at dem, der repræsenterer sektorens medlemmer, ikke kender vores faggruppers vilkår særligt godt.

Pjecen er desværre af forskellige årsager ikke blevet færdig.

Vi vil i den kommende kongresperiode fortsætte arbejdet. Vi er blevet lovet, at der vil blive sat ressourcer af til opgaven i forbundet.

I forbindelse med arbejdsmiljøkonferencen, som blev afholdt i maj i år, har vi fået produceret 6 film, som handler om fremtidens arbejdsmiljø.

Det er 6 film, som kan være med til, at man i fællesskab kan skabe en tryggere, mere sund og sikker arbejdsplads for medlemmerne.

Det står i årsmødeavisen, hvordan I finder filmene.

Endvidere arbejder vi med at få udfærdiget et 'Fyraftens-kit', som I kan bruge lokalt.

Fyraftens-kittet skal gøre det lettere for jer som lokal afdeling eller tillidsvalgt at afholde temamøder eller fyraftensmøder. Det indeholder inspiration til drøftelser om emnerne.

Jeg glæder mig til at høre, om værktøjet er brugbart.

Klima

I forbindelse med valget til Folketinget i juni måned blev det meget tydeligt, at klima og de klimaudfordringer vi står over for, både her i Danmark, men også globalt, er en alvorlig sag.

En udfordring, som vi alle er nødt til at tage alvorligt. Det er ikke nok at sætte verdensmål for reduktion af drivhusgasser med 70 % eller sætte mål for et CO2-neutralt Danmark baseret på 100 % vedvarende energi. Mål er gode og nødvendige, men det er først, når vi tager skeen i den anden hånd og handler, at det gør en forskel, hvor vi leverer et sundt klima for os alle, for vores børn og børnebørn.

Greta Thunbergs klimastrejke tror jeg har været med til at give et ekstra skub til os 'voksne' om, at nu skal vi ikke bare sætte mål, men nu skal der handles.

Det er min opfattelse, at der allerede arbejdes med klima på vores arbejdspladser.

Der er rigtig gode eksempler på det i den skriftlige beretning, som jeg ikke vil gentage her.

Det glæder mig at opleve, at Kost- og Servicesektorens medlemmer er meget klimabevidste og er med til at gøre en forskel på arbejdspladserne i forhold til klimaet.

Bæredygtighed, økologi, madspild, mindre antibiotika, transport, mindre brug af kemikalier, svanemærkning, kostpyramiden, mindre brug af vandressourcer, CO2-neutral.

Ja, der er mange klimaemner, som sektorens medlemmer allerede arbejder med.

Miljøet fylder mere og mere i danskernes bevidsthed. Vi har alle sammen fået øjnene op for alvoren og for, at der er brug for indsatser på mange forskellige områder, hvis kloden skal kunne holde til det liv, vi lever.

Miljø og klima er også vigtige facetter i de arbejdsopgaver, medlemmerne varetager på vaskerier, i køkkener og i rengøringen. Det er ikke ligegyldigt, hvordan man vælger at omgås de rengøringsmidler og kemikalier, som bruges i det daglige arbejde.

Og igen er uddannelse en vigtig løftestang. Hvis vi vil et mindre belastet miljø, kræver det viden og indsigt, så de, der hver dag står med fingrene i suppedasen, har tid og indsigt til at vælge de rigtige løsninger.

Det at have viden om, hvordan man vedligeholder inventar, gulve og andre overflader, er en stor del af klimadebatten.

Tingene holder længere og skal ikke udskiftes, derfor er viden om genbrug og affaldssortering vigtig. Fx vigtigt med viden om organiske materialer som marmor og linoleum, fordi brug af fx syreholdige materialer ødelægger overfladen og kan betyde, at en udskiftning er nødvendig.

Klimadagsordenen fylder mere og mere. Det gør den også i FOA og i sektoren. Vi skal alle være med til at bidrage til en bedre verden på de forskellige platforme, hvor vi befinder os.

I FOA er vi med i 'Broen til Fremtiden'. Vi vil i sektoren arbejde for, at der både politisk og gennem uddannelse samt overenskomster bliver taget afsæt i klimadagsordenen.

Vi tror på, at vores uddannelser kan være med til at arbejde for en mere bæredygtig og fremtidssikret fremtid.

Regeringen barsler med en ny klimalov i det kommende folketingsår med bindende delmål og bindende langsigtede mål.

Det bakker vi op om i FOA, og vi vil arbejde for, at arbejdspladsnære indsatser bliver et redskab til at indfri klimamål, og vi vil være med til at sikre, at klimamålene kan nås uden at forfalde til en social skævfordeling af omkostningerne.

De økologiske Køkkenroser

Det ser ud til, at det er sidste gang, at de økologiske køkkenroser bliver uddelt i den form, som vi kender i dag.

Måske kommer der et nyt navn (Køkkenprisen), og kriterierne for at søge prisen bliver måske også ændret. Hvorfor nu lave om?

Jo, det er fordi at dem, der har søgt prisen har været yderst kvalificeret.

Derfor har vi i juryen tænkt, at vi godt kan stille lidt højere krav til de nominerede.

Økologien er i rivende udvikling i de offentlige køkkener, og for mange køkkener er økologi en selvfølge – på den baggrund kan vi godt højne niveauet af økologi i køkkenprisen.

Bæredygtighed og FN's verdensmål ses og høres alle steder, og de hører godt hjemme i forbindelse med køkkenprisen.

Bæredygtighed samt fokus på ansvarlig produktion og forbrug er store fødevareretrends, som også skal være tydelige i køkkenprisen.

Grøn omstilling – den skal de offentlige køkkener endnu mere med på.

Men det er ikke besluttet 100 % endnu. I juryen under Landbrug & Fødevarer er vi enige om, hvordan vi synes, kriterierne skal være. Så når prisen skal uddeles næste gang, så må vi se, hvordan det ser ud.

Den 24. september 2019 blev de økologiske køkkenroser uddelt.

Det var for mig en stor glæde, at i 2 af kategorierne var de nominerede medlemmer fra Kost- og Servicesektoren.

Det var Salina Grumstrup i kategorien 'Daginstitutioner, børn og unge' og Sisse Sejr Strange i 'Skoler og Uddannelser'.

Det er med stor glæde og stolthed, at jeg kan fortælle, at de begge vandt de økologiske køkkenroser, stort tillykke til dem.

Sisse Sejr Strange deltager på sektorårsmødet, så skal vi ikke give hende en hånd.

(billedet af Salina)

Pia tager over

Uddannelse

Uddannelse til alle vores ufaglærte medlemmer er et supervigtigt mål for sektorens arbejde.

Og vi er nået langt.

Det er dejligt at se, at så mange medlemmer deltager i uddannelsessystemet. For mange medlemmer er det længe siden, de har siddet i et skolelokale, og måske har de heller ikke de bedste skoleerfaringer.

Uddannelse kræver en stor indsats, og der skal knokles. Det er jo skønt at se, at de fleste klarer det strålende.

Men der er stadig lang vej. Arbejdsgiverne skal blive bedre til at anerkende og gøre brug af de nye kompetencer.

I sektoren har vi en del medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk. Her skal vi sikre, at de har de fornødne sproglige, skriftlige og mundtlige kompetencer til at gå i gang med kurser og uddannelse.

Vi har Den Kommunale og Den Regionale Kompetencefond, som er aftalt gennem vores overenskomster.

Fondene giver økonomisk tilskud til efter- og videreuddannelse, til 'Bedre til ord, tal og it' og til 'Ufaglært til faglært'.

Der kan også søges om tilskud til efter- og videreuddannelse gennem Omstillingsfonden, som er et af resultaterne fra VEU-trepartsaftalen fra 2017.

Vi skal sikre, at vores medlemmer har viden om, hvilke muligheder de har for at erhverve sig nye kompetencer. På arbejdspladserne bør uddannelse planlægges ligesom ferie og fridage på et årshjul.

Det er lykkedes at få gennemført ret og pligt til uddannelse for de serviceassistenter, der arbejder i regionerne.

Det betyder, at hvis man bliver ansat som ufaglært serviceassistent, skal man have påbegyndt uddannelsen til serviceassistent inden for 2 år. Det er en stor sejr. Men det er en udfordring for de unge under 25 år. Det bliver vi nødt til at se på.

Men skal uddannelse for alvor blomstre, skal vi blive bedre til at motivere medlemmerne – og ikke mindst deres arbejdsgivere – til at bruge de mange uddannelseskroner.

Ved overenskomstforhandlingerne i 2015 var det lige ved at lykkes at få gennemført ret og pligt til uddannelse fra ufaglært til faglært for medlemmer i kommunerne.

Men da FOA ikke kun er Kost- og Servicesektoren, men en stor familie, der består af mange faggrupper, lykkedes det desværre ikke at få et vigtigt og historisk krav igennem. Det blev kun til, at der blev afsat midler til forsøg med tilrettelæggelse af uddannelse – fra ufaglært til faglært.

Kost- og Servicesektorens deltagelse i 'Bedre til ord, tal og it', er en af de indsatser, som ved evalueringen har vist positive resultater.

Der er 5 kommuner og 159 ansatte i sektoren, der har fået midler til 'Bedre til ord, tal og it'. Det drejer sig om Silkeborg, Ringkøbing-Skjern, Mariagerfjord, Hvidovre og Herning.

140 af de 159 ansatte er fra Hvidovres rengøringssektion.

Vi arbejder for, at flere kommer med ombord!

De hidtidige erfaringer med denne særlige indsats er, at det gavner de ansattes generelle trivsel og mod på videreuddannelse og nye opgaver.

Vi har endnu ikke data fra Den Regionale Kompetencefond, der åbnede for ansøgninger 1. april 2019.

Målet om ret og pligt til uddannelse er fortsat det samme. FOA arbejder på at styrke forudsætningen for, at det enkelte medlem kan tage en uddannelse. Derfor vil sektoren arbejde for, at der i næste kongresperiode aftales ret og pligt til uddannelse for alle samt ret til efter- og videreuddannelse.

Vi arbejder for, at serviceassistentfaget deltager som konkurrencefag ved SKILLS 2021.

Den uddannede serviceassistent varetager mange forskellige typer af serviceopgaver: rengørings- og serviceopgaver herunder rengøringshygiejne og kvalitetssikring af specialiserede patient- og borgerrelaterede serviceopgaver samt mange flere specialiserede opgaver. Sektoren skal i den kommende kongresperiode arbejde med at afdække, hvilke faglige kompetencer, der bliver brug for på fremtidens arbejdspladser og skabe muligheder for denne udvikling af fagene i uddannelserne.

Derudover skal sektoren som tidligere nævnt arbejde for ret og pligt til uddannelse for alle.

Og vi kan i den sammenhæng glæde os over, at den nye beskæftigelsesminister for et par uger siden kom med et udspil om bedre uddannelsesstøtte. Regeringen vil igen åbne for, at vi med jobrotationsordningen kan sikre erhvervsuddannelse til ufaglærte ansatte.

Vi skal følge med i det udspil og forstå at bruge de nye muligheder.

Au pair

FOA prioriterer at få au pair anerkendt som et arbejde, som kræver en særlig beskyttelse af arbejdstagerne. Arbejde i private hjem sker i Danmark og internationalt på sårbare vilkår, og udlændingelovens regulering af den type arbejde via au pair-ordningen er med til at beskytte arbejderne. Vi mener, ordningen skal revideres, så den i endnu højere grad beskytter arbejderne og sikrer danske løn- og arbejdsvilkår. Der skal også findes veje til beskyttelse af de EU-borgere, der udfører det samme arbejde, uden at det er reguleret af udlændingelovens au pair-ordning.

For fortsat at beskytte de au pair, der allerede er her og som kommer samt indgå i pionerarbejdet omkring EU-borgere, ønsker FOA fortsat finansiering af partnerskabet Au Pair Network, der vil udvide sit fokus til også at omfatte beskyttelse af EU-borgere. Sektoren vil derfor arbejde for at arbejde politisk mod bedre løn og ansættelsesvilkår for au pair i den kommende kongresperiode.

Myndighederne har en færdiggjort evaluering af au pair-ordningen, der venter på at blive offentliggjort, så vi forventer, at der snart kommer en offentlig debat om den igen. FOA kommer også selv med et udspil.

Afslutning

Når vi lytter til afdelingerne og deres strukturering af sektorer og faglige sparring med medlemmerne, så skal vi gribe denne organisatoriske udfordring, der er i gang og sikre, at sektoren fortsat er handlekraftig, inspirerende, hjælpsom og er i dialog tættere på afdelingerne og dermed medlemmerne.

Målet er en sektor, hvor der både arbejdes centralt i forhold til aftaler, lovgivning og udvikling, og at der skabes et fagligpolitisk miljø lokalt, hvor arbejdet tæt på medlemmerne ude på arbejdspladserne styrkes. Udviklingen af fagene i Kost- og Servicesektoren følger udviklingen af velfærdssamfundet.

Jeg vil slutte den mundtlige beretning af med et ønske om, at den kommende kongresperiode vil blive en periode, hvor nye initiativer og styrkelse af rammerne for det fagpolitiske arbejde for alvor bidrager til at sætte dagsordenen.

Jeg ser også frem til, at vi de kommende år vil komme tættere på, at sektorens faggrupper opnår den anerkendelse og respekt, som de fortjener.

De er og bliver en central del af velfærdens fundament, som skal styrkes. Vi skal holde fast i den røde tråd.

Det vi skal have fokus på i den kommende kongresperiode er:

- en højere lokallønsprocent for sektorens medlemmer på tværs af faggrupper i landet.
- at arbejde for at se os ud af fællesoverenskomster med andre, hvor det er pensionselskabet, der afgør forhandlingsretten.
- at infektionshygiejne fortsat er et vigtigt emne at arbejde med politisk og fagligt, og sektorens faggrupper har en stor faglig ekspertise indenfor dette felt, som vi tager afsæt i.
- konstant at have fokus på de køkkenansattes vilkår i daginstitutioner samt fokus på alle køkkenansatte.
- fortsat at have fokus på den årlige maddag, deltagelse på Madens Folkemøde samt mad og måltider til børn, de unge, ældre, syge, handikappede og svage borgere.
- at arbejde politisk for bedre løn og ansættelsesvilkår for au pairs. Vi kommer med et udspil.
- at se på hvilke faglige kompetencer, der er brug for på fremtidens arbejdspladser, bl.a. som følge af nye opgaver og skabe muligheder for denne udvikling af fagene i uddannelserne.
- at arbejde for ret og pligt af uddannelse til alle.
- at arbejde for en mere bæredygtig og fremtidssikret fremtid med udgangspunkt i det arbejdspladsnære,
- at arbejde for gennem udvikling af fagene, uddannelse samt overenskomster og at være med til at sikre, at klimamålene kan nås uden at forfalde til en social skævfordeling af omkostningerne.

Tak for ordet

Kost- og Service sektor

Målprogram 2020-2022/2023

Kost- og Servicesektorens årsmøde 8. oktober 2019 fastlægger de overordnede rammer for sektorens mål og indsatsområder 2020-2022/2023*.

**Kongressen afholdes dagen efter årsmødet. Her er der en forslag til ændring af lovene gående på, at kongressen afholdes hvert 4. år. Hvis det bliver besluttet vil handlingsplanen gå til 2023, fastholdes lovene, som de er i dag, er det hvert 3. år, dermed er handlingsplanen gældende til 2022. Sektorbestyrelsen har efterfølgende ansvaret for, at indsatsområderne prioriteres, og at konkrete handlinger og initiativer iværksættes.*

Kost- og Servicesektorens målprogram for perioden 2020-2022/2023 har fortsat fokus på 4 strategiske områder:

1. Trivsel, der handler om arbejdsmiljø, ergonomi samt udlicitering og konkurrenceudsættelse.
2. Overenskomst, der handler om at udbrede kendskabet til overenskomsten og sikre flere rettigheder samt ikke mindst bedre løn- og ansættelsesvilkår.
3. Faglighed, der handler om faglig anerkendelse, uddannelse, udvikling af faglige emner som kost og hygiejne m.v.
4. Velfærd og klima, der handler om fremtidens arbejdspladser samt de beslutninger, der påvirker vores medlemmers arbejdsliv og familieliv, udvikling af nye arbejdspladser m.m.

Udfordringer

Velfærden i kommunerne og regionerne samt staten er under pres, når det handler om at sikre kernevelfærden. Udfordringen bliver endnu større, når der i løbet af de næste 10 år kommer flere ældre og børn, og antallet af både voksne og børn med fysiske, psykiske og sociale problematikker samtidig er stigende. Med den kommende Sundhedsreform er der opgaver som flyttes mellem de forskellige offentlige arbejdsgivere. Nye sundhedshuse dukker op og får en afgørende rolle på, hvordan vi, som samfund tænker på velfærd i fremtiden.

Det kræver tilstrækkeligt med personale, faglig kompetenceudvikling og anerkendelse af personalet og en ændring af en kultur, hvor alt for mange ikke tør blande sig i hinandens arbejde. Når der tales om velfærd for sektorens medlemmer har vi fokus på mad og måltider herunder klimaet. Madspild, økologi og ressourceforbrug samt rengøring og infektionshygiejne samt andre serviceydelser er blot nogle af de emner, vi arbejder med i sektoren.

På ældreområdet og på sygehusområdet er både kommuner og regioner udfordret af, at det mange steder er svært at rekruttere og fastholde faglært personale. Vi skal sikre, at serviceassistenter får forbedret deres arbejdsvilkår og kompetenceudviklingsmuligheder. På daginstitutionsområdet er udfordringen, at

køkkenansattes ansættelse og arbejdsvilkår, er betinget af, hvad forældrebestyrelserne beslutter omkring mad og måltider i den enkelte daginstitution.

FOA har med kongressens beslutninger og forberedelsen af OK18, fastslået, dels at faglært uddannelse er et mål for alle FOAs områder, dels af aftalesystemet skal sikre bedst mulige vilkår og adgang til relevant uddannelse og efteruddannelse. Uddannelse og kompetenceudvikling er imidlertid langt fra et etableret og fast element i medlemmernes arbejdsliv.

FOA har på kongressen 2019 fokus på 4 temaer. Disse 4 temaer er følgende:

1. FOA-medlemmer er en del af et stærkt fællesskab på arbejdspladserne.
2. FOA-medlemmer er uundværlige på fremtidens arbejdspladser.
3. FOA-medlemmer står aldrig alene.
4. FOA-medlemmer skal have den rigtige løn og ordentlige arbejdsvilkår.

Kost og service

Vi ønsker at sætte øget fokus på medlemmernes vigtige bidrag til velfærden på kost, service, infektionshygiejne og på klimaet. Herunder ønsker vi at arbejde for en øget respekt omkring alle vores medlemmers arbejde, uddannelses- og arbejdsvilkår samt placering på det fremtidige arbejdsmarked.

Sektoren vil arbejde for en væsentlig styrkelse af kvaliteten på dagtilbud, unge- og ældreområdet samt sygehusene og det specialiserede handicapområde. Alle vores faggrupper skal derfor sikres et bredt udbud af uddannelse og efter-videreuddannelse. Vores mange ufaglærte på området skal sikres en ret til serviceassistentuddannelsen. Kommende ansatte på området skal have en overenskomstmæssig forpligtelse til at tage en erhvervsuddannelse.

Udover en uddannelsesdækning af området, styrkes kvaliteten gennem bedre normeringer og arbejdsvilkår, som kan sikre, at alle fra vugge til grav får en god og ligeværdig start på livet bl.a. gennem mad og måltider og en god infektionshygiejne, og som kan sikre at vores allermest udsatte borgere får et værdigt liv.

Sektorbestyrelsen indstiller denne målsætning til årsmødets godkendelse 8. oktober 2019.

Årsmødet godkendte forslaget enstemmigt

Forslag Nye handlinger og strukturer

Baggrund

Ved sektorårsmødet 15. november 2016 blev det besluttet, at der i den næste kongresperiode frem til november 2019 skulle nedsættes en arbejdsgruppe, som skulle komme med forslag til nye samarbejdsformer og strukturer i Kost- og Servicesektoren. Ønsket fra centralt hold har været at nytænke samarbejdet med faggrupperne, så medlemmernes interesser bliver sikret og varetaget på den mest kvalificerede måde. En måde der også styrker medlemmernes kompetencer, faglighed og synlighed. Samtidig skal faggruppelandsmøderne afvikles således, at de giver mere værdi og mening for medlemmerne, de tillidsvalgte og afdelingerne.

En af årsagerne er bl.a., at der i disse år sker store forandringer i velfærdssamfundet, som i høj grad også påvirker Kost- og Servicesektoren. Krav til mere effektivitet og kvalitet for de offentlige serviceopgaver betyder også ændrede arbejdsvilkår og ændrede organisering af arbejdsopgaverne. Men forandringerne kan være meget forskellige, alt afhængigt af om der er tale om kommunale, regionale, statslige eller private arbejdspladser.

Sektorens valg af fagpolitiske spor og de aktiviteter det har ført med sig, har kaldt på andre måder at understøtte den indsats, der foregår lokalt, regionalt og ikke mindst på arbejdspladserne. Og selv denne inddeling bærer præg af, at de enkelte kommuner og regioner ikke nødvendigvis organiserer opgavevaretagelsen ens. Samtidig bliver flere og flere sektorer også lagt sammen med enten teknik- og service eller social- og sundhedssektoren og flere afdelinger fusionerer, det betyder desværre at færre deltager på faggruppelandsmøderne.

Proces og arbejdsgruppens møder

Arbejdsgruppens medlemmer har bestået af 2 sektorbestyrelsesmedlemmer samt 1 deltager fra henholdsvis faggruppe: køkken, rengøring, kantineledere, rengøringsledere, privat ansatte, serviceassistenter og vaskeripersonalet. I alt er der blevet afholdt 7 møder i perioden oktober 2017 – august 2019 og referencegruppen er undervejs i processen både blevet skriftligt inddraget i arbejdsgruppens tanker og idéer og har deltaget i de 3 seneste møder.

Arbejdsgruppens forslag til ny struktur og sammenhæng

Formålet med faggruppelandsmødet skal stå helt klart

Det overordnede formål med faggruppelandsmøderne skal stå helt klart for alle involverede. Fundamentet er medlemmerne. Og en vigtig del af dette fundament er organiseret i faggrupperne, deres faggruppelandsmøder og arbejdet i de faglige udvalg mellem disse møder. Fokus på fagets udvikling, erfaringsudveksling og gensidig vidensdeling er grundpillen i faggruppelandsmødet.

Det vil sige, at det centrale formål med faggruppelandsmøderne er at udvikle politikker og sætte rammer for arbejdet med det enkelte fagområde sammen med den centrale sektor. Det er faggrupperne, der har indgående kendskab til problemstillingerne på arbejdspladserne, og kan pege på hvilke indsatsområder, der bør sættes fokus på. Pjece om faggruppelandsmøder 'En palet af faggrupper...' skal revideres og målrettes forholdene i Kost- og Servicesektoren. Formålet for afholdelse af faggruppelandsmødet skal stå klokkeklart. Samtidig skal der arbejdes på at gøre invitationen til faggruppelandsmøderne langt mere interessant og vedkommende. Yderligere skal dagsordenen til faggruppemødet fremgå af invitationen. Arbejdsgruppen har ikke taget stilling til, hvilken form og design invitationen skal være i.

Der skal etableres en funktion som faggruppekoordinator

Arbejdsgruppen har besluttet, at faggruppelandsmøderne stadig skal afholdes 1 gang om året, men der er behov for, at der skabes en langt større sammenhæng i perioden mellem faggruppelandsmødet. Derfor foreslås det at indføre en ny funktion **en såkaldt faggruppekoordinator**. Konstitueringen af faggruppekoordinator **oren** sker af og iblandt det faglige udvalg.

Der er hentet inspiration til denne funktion fra Teknik- og Servicesektoren, som i en længere periode har haft indført en faggruppeformand. Koordinatoren skal være ansvarlig for dialogen med sektoren og holde hånd i hanke med, hvad der sker imellem faggruppelandsmøderne. Faggruppestrukturen skal også have et klart og afgrænset formål, så ansvar, opgaver og bagland er defineret.

Faggruppekoordinatorfunktionen skal medvirke til, at arbejdet i faggruppen og på faggruppemødet giver mening for medlemmerne og for organisationen.

Nogle af de konkrete opgaver bliver således at tage initiativ til at problematisere faglige og politiske problemstillinger, bl.a. ved at tage kontakt til kollegaer som deltog på faggruppelandsmødet. Forsøge at skabe dialog og se sig selv som FOA-repræsentant, og viderebringe informationer om udfordringer, som påvirker hverdagen for faggruppens medlemmer. Faggruppekoordinatoren kan naturligvis ikke forventes at håndtere denne funktion uden hjælp og støtte fra forbundshusets konsulenter, som er tilknyttet sektoren. Så alt afhængigt af hvad den faglige udfordring er centreret omkring, vil der være faglig ekspertise koblet op på faggruppekoordinatorfunktionen. Forbundshusets konsulenter påtager sig således at agere pennefører og drive arbejdet videre fra idéudkast til eventuel ny fagpolitik. Naturligvis afstemt i forhold til de ressourcer der er tilstede. Det kan fx være udfordringer på arbejdsmiljø-, overenskomst-, uddannelsesområdet osv.

Det er derfor vigtigt at pointere, at faggruppekoordinatoren på intet tidspunkt står alene med opgaven, men altid vil være mandsopdækket og 'klædt på' til opgaven. Sektoren er som bekendt udfordret af en lav andel af både tillidsrepræsentanter og fællestillidsrepræsentanter, og derfor er der heller ingen urealistiske forventninger til tidsforbruget til opgaven, da udfordringen tit og ofte er manglen på tid i dagligdagen til opgaver, der ligger udover det almindelige arbejde.

Det skal tilstræbes, at det er en tillidsvalgt fra det faglige udvalg, som varetager posten som faggruppekoordinator, men med ovenstående taget i betragtning er det ikke et krav.

For at skabe en kontinuitet der rækker længere ud end blot fra ét faggruppelandsmøde til det andet, foreslås det at faggruppekoordinatoren sikres deltagelse på faggruppelandsmødet i hele kongresperioden. Den centrale sektor afholder udgifterne i forbindelse med faggruppekoordinatorens opgaver.

Kursusforløb for faggruppekoordinatoren og de faglige udvalg

Arbejdsgruppen foreslår, at **de nye faggruppekoordinatore** skal have et fælles introkursus om struktur, indhold i faggruppelandsmødet, hvordan hænger det hele sammen osv. Kursisterne vil også få viden og indsigt i at arbejde strategisk og systematisk med faglighed, politisk interessevaretagelse, dokumentation m.m.

Det foreslås, at alle medlemmer fra de faglige udvalg tilbydes kursusforløbet, så alle får den samme indsigt og forståelse for den nye funktion. På sidste kursusdag deltager faggruppekoordinatoren alene uden det faglige udvalg. Faggruppekoordinatoren bør være selvskrevet til faggruppelandsmødet sammen med det faglige udvalg, og koordinatoren vælges på selve faggruppelandsmødet af faggruppelandsmødedeltagerne. Kurset vil have en varighed på ca. 2-3 dage.

Det foreslås samtidig, at der udarbejdes et elektronisk årshjul, som lægges ud på det elektroniske netværk, som forbundet stiller til rådighed for faggrupperne. Formålet med årshjulet er at få det fulde overblik over de kommende begivenheder og møder, der berører sektoren. Fx sektorbestyrelsesmøder, faggruppelandsmøder, planlægningsmøder, evalueringsmøder osv. På den måde bliver det muligt at overskue møderne og i god tid bede om tjenestefri. Samtidig kan årshjulet også være med til at give et overblik over, hvornår en opgave er udført samt status på opgaven. I årshjulet vil faggruppekoordinatorfunktionen og møder i den forbindelse også fremgå.

Afskaffelse af gæstebegrebet – men flere deltagere i faggrupperne

Som en forsøgsordning blev gæstebegrebet afskaffet på faggruppelandsmødet i 2018, og det anbefales også afskaffet fremover. Derimod foreslås det, at alle afdelinger med Kost- og Servicemedlemmer kan tilmelde op til 5 faggrupperepræsentanter pr. faggruppe, bortset fra faggruppe 7: Serviceassistenter, som kan tilmelde op til 5 faggrupperepræsentanter fra henholdsvis det regionale område og det kommunale område.

Fagkoordinatorer og medlemmer af fagligt udvalg frigør plads til anden repræsentant for så vidt angår faggruppelandsmøderne.

Evaluering af arbejdsgruppens forslag til ny struktur

Det foreslås, at arbejdsgruppens forslag til ny struktur evalueres løbende i den elektroniske evaluering, der allerede sendes ud til medlemmer, som har deltaget i faggruppelandsmødet. Nye spørgsmål der relaterer sig til de foreslåede ændringer, vil således blive tilføjet spørgeskemaet.

Afslutning

Arbejdsgruppen og referencegruppen indstiller, at ovenstående forslag om ny struktur på faggruppelandsmødet i Kost- og Servicesektoren præsenteres og godkendes på årsmødet i Kost- og Servicesektoren 8. oktober 2019.

Arbejdsgruppens medlemmer

- Helle Maintz
- Irene Holmstrøm
- Line Marie Sørensen
- Heidi Jähne
- Tina Pedersen
- Flemming Kjølstrup

Referencegruppens medlemmer

- Thomas Lang
- Jane Vinstrup
- Yvonne Herold

NOVEMBER 2019

Materialesamling

Referat af sektorårsmøde
tirsdag 8. oktober 2019

Politisk ansvarlig: Pia Heidi Nielsen

Redaktion: Lone Kaufmann Produktion:

Grafisk Team/TG og FOAs trykkeri

KS_Kost- og Service_Sektor_Materialesamling_årsmøde_2019_12112019

FOA

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Tlf. 46 97 26 26
foa.dk/kongres

Kost- og Servicesektoren

FOA er Danmarks tredjestørste fagforening. Siden 1899 har vi kæmpet for bedre løn- og arbejdsforhold til vores medlemmer. Hovedopgaven er at indgå overenskomster, som sikrer en god løn og moderne, ordnede arbejdsvilkår. Det er FOA, der aftaler din løn, dine tillæg, din arbejdstid, din pension, dine barselsregler, dine ferieregler og dine muligheder for uddannelse. Vores opgave i FOA er også at sikre et stærkt fagligt fællesskab – og at udvikle din og vores faglighed på køkken- og rengøringsområdet, så velfærden og gode arbejdspladser går hånd i hånd.